

JONATHAN SAFRAN FOER

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ
ΔΥΝΑΤΑ &
ΑΠΙΣΤΕΥΤΑ
ΚΟΝΤΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΕΛΕΝΗ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΠΙΜΕΤΡΟ
ΜΑΡΙΛΕΝΑ ΑΣΤΡΑΠΕΛΛΟΥ

ΚΕΔΡΟΣ

Jonathan Safran Foer: *Εξαιρετικά δυνατά και απίστευτα κοντά*
Τίτλος πρωτοτύπου:
Jonathan Safran Foer: *Extremely Loud & Incredibly Close*

ISBN 978-960-04-4796-5

Μετάφραση: Ελένη Ηλιοπούλου
Επίμετρο: Μαριλένα Αστραπέλλου
Ηλεκτρονική σελιδοποίηση-διόρθωση: Γεωργία Καραγεωργίου

© 2005 by Jonathan Safran Foer
© Για την έκδοση στα ελληνικά, Εκδόσεις Κέδρος Α.Ε., 2017

Κέδρος Εκδοτική Α.Ε.
Γ. Γενναδίου 3
Αθήνα 106 78
τηλ. 210 38 09 712-14 • φαξ 210 33 02 655
www.kedros.gr • www.facebook.com/kedros.gr
e-mail: books@kedros.gr

Για τη
NICOLE,
το δικό μου
ιδεώδες ομορφιάς

ΤΙ ΣΤΟ;

Κι αν υπήρχε μια τσαγιέρα που η άκρη της θα ανοιγόκλεινε σαν στόμα όταν έβγαινε ο ατμός και θα μπορούσε να σφυρίζει ωραίες μελωδίες, ή να απαγγέλλει Σαίξπηρ, ή απλώς να σκάει στα γέλια μαζί μου; Θα μπορούσα να εφεύρω μια τσαγιέρα που να διαβάζει με τη φωνή του Μπαμπά, για να με παίρνει ο ύπνος, ή ακόμη κι ένα σετ από τσαγιέρες που να κάνουν τα φωνητικά απ' το τραγούδι «Yellow Submarine» που είναι ένα τραγούδι των Μπητλς, τους οποίους λατρεύω, αφού η εντομολογία είναι ένας από τους *raisons d'être* μου, που είναι μια γαλλική έκφραση που ξέρω. Άλλο ωραίο θα ήταν να εκπαιδεύσω τον πρωκτό μου να μιλάει όταν κλάνω. Όταν θα θέλω να γίνω εξαιρετικά ξεκαρδιστικός, θα τον εκπαιδεύσω να λέει «Δεν ήμουν εγώ!» κάθε φορά που θα αφήνω μια απίστευτα βρωμερή κλανιά. Κι αν ποτέ μου ξέφευγε καμιά απίστευτα βρωμερή κλανιά στην Αίθουσα των Κατόπτρων, που είναι στις Βερσαλλίες, που είναι έξω απ' το Παρίσι, που είναι, προφανώς, στη Γαλλία, ο πρωκτός μου θα έλεγε «*Ce n'étais pas moi!*»*

Κι αν υπήρχαν μικροσκοπικά μικρόφωνα; Αν όλοι κατάπιναν από ένα κι αυτά μετέδιδαν τους χτύπους της καρδιάς μας από μικρά μεγάφωνα, που θα τα είχαμε στα τσεπάκια της φόρμας μας; Όταν θα έκανες σκέιτμπορντ στο δρόμο τη νύχτα, θα μπορούσες να ακούς το καρδιοχτύπι των άλλων κι εκείνοι το δικό σου, κάπως σαν σόναρ. Θα ήταν αλλόκοτο, αναρωτιέμαι μάλιστα αν θα άρχιζαν να χτυπούνε όλων οι καρδιές μαζί, όπως ας πούμε έχουν την περιο-

* γαλλικά στο κείμενο: Δεν ήμουν εγώ! (Σ.τ.Μ.)

δό τους το ίδιο διάστημα οι γυναίκες που ζουν μαζί, που είναι κάτι που ξέρω, αν και δεν θέλω πραγματικά να το ξέρω. Αυτό θα ήταν φοβερά αλλόκοτο, μόνο που το μέρος όπου γεννιούνται τα παιδιά στα νοσοκομεία θα ακουγόταν σαν κρυστάλλινος πολυέλαιος σε βάρκα, επειδή τα μωρά δεν θα προλάβαιναν να συγχρονίσουν το καρδιοχτύπι τους. Και στη γραμμή τερματισμού του Μαραθώνιου της Νέας Υόρκης θα ακουγόταν σαν να γίνεται πόλεμος.

Κι επίσης, ένα σωρό φορές πρέπει να το σκάσεις στα γρήγορα, αλλά οι άνθρωποι δεν έχουν φτερά – ακόμη τουλάχιστον –, οπότε μήπως να φτιάχαμε πουκάμισα από κανναβούρι;

Τέλος πάντων.

Το πρώτο μου μάθημα ζιού-ζίτσου ήταν πριν από τρεισήμισι μήνες. Η αυτοάμυνα ήταν κάτι για το οποίο ήμουν εξαιρετικά περιέργος, για προφανείς λόγους, κι η Μαμά σκέφτηκε ότι θα μου έκανε καλό μια φυσική δραστηριότητα πέρα από το ντέφι, οπότε το πρώτο μου μάθημα ζιού-ζίτσου ήταν πριν από τρεισήμισι μήνες. Ήμαστε δεκατέσσερα παιδιά στην τάξη και φορούσαμε όλοι φίνες άσπρες ρόμπες. Εξασκηθήκαμε στην υπόκλιση και μετά καθίσαμε όλοι κάτω σαν Αυτόχθονες Αμερικανοί και ο σενοσί Μαρκ μου ζήτησε να πάω κοντά του. «Κλώτσα με στ' αχαμνά» μου είπε. Αυτό μου προκάλεσε αμηχανία. «*Excusez-moi?*» του είπα. Άνοιξε τα πόδια του και μου είπε, «Θέλω να με κλωτσήσεις στ' αχαμνά όσο πιο δυνατά μπορείς». Κόλλησε τα χέρια του στα πλευρά του, πήρε μια βαθιά ανάσα κι έκλεισε τα μάτια του, οπότε κατάλαβα ότι δεν έκανε πλάκα. «Μάγκα μου» είπα και μέσα μου σκεφτόμουν *Τι στο;* «Άντε, φίλε μου. Λιώσε μου τ' αχαμνά» είπε. «Να σου λιώσω τ' αχαμνά;» Με τα μάτια κλειστά έσκασε στα γέλια κι είπε, «Και να προσπαθήσεις δεν θα μπορέσεις να μου λιώσεις τ' αχαμνά. Αυτό δείχνουμε εδώ πέρα. Είναι μια επίδειξη για την ικανότητα του καλά εκπαιδευμένου σώματος να απορροφά ένα άμεσο χτύπημα. Τώρα λιώσε μου τα αχαμνά». «Είμαι ειρηνιστής»

του είπα κι επειδή οι περισσότεροι στην ηλικία μου δεν ξέρουν τι σημαίνει αυτό, γύρισα και είπα στους άλλους, «Δεν πιστεύω ότι είναι σωστό να λιώνεις τα αχαμνά των άλλων ανθρώπων. Σε καμία περίπτωση». Ο σενσέι Μαρκ είπε, «Να σου κάνω μια ερώτηση;» Γύρισα προς το μέρος του ξανά και του είπα, «“Να σου κάνω μια ερώτηση” είναι ήδη ερώτηση». «Ονειρεύεσαι να γίνεις δάσκαλος του ζιου-ζίτσου;» είπε. «Όχι» του είπα, αν και ούτε να αναλάβω την οικογενειακή επιχείρηση κοσμημάτων θέλω πια. «Θέλεις να μάθεις πώς γίνεται ένας μαθητής του ζιου-ζίτσου, δάσκαλος του ζιου-ζίτσου;» είπε. «Θέλω να μαθαίνω τα πάντα» του είπα, αν και ούτε αυτό είναι πια αλήθεια. «Ένας μαθητής του ζιου-ζίτσου γίνεται δάσκαλος του ζιου-ζίτσου λιώνοντας τα αχαμνά του δασκάλου του» μου είπε. «Συναρπαστικό» του είπα. Το τελευταίο μου μάθημα ζιου-ζίτσου ήταν πριν από τρεισήμισι μήνες.

Θα ήθελα απεγνωσμένα να είχα τώρα μαζί μου το ντέφι μου, γιατί ακόμη και μετά απ’ όσα έγιναν, η καρδιά μου είναι βαριά και μερικές φορές βοηθάει ένας καλός σκοπός. Το πιο εντυπωσιακό κομμάτι που μπορώ να παίζω με το ντέφι μου είναι το *Πέταγμα της μέλισσας* του Νικολάι Ρίμσκι-Κόρσακοβ, που είναι επίσης και ο ήχος που κατέβασα για το κινητό που απέκτησα μετά το θάνατο του Μπαμπά. Είναι πραγματικά εκπληκτικό που μπορώ να παίζω το *Πέταγμα της μέλισσας* επειδή σε κάποια σημεία πρέπει να χτυπάς το ντέφι απίστευτα γρήγορα κι είναι εξαιρετικά δύσκολο για μένα επειδή δεν έχω ακόμη τόσο δυνατούς καρπούς. Ο Ρον προσφέρθηκε να μου αγοράσει ένα σετ ντραμς. Η αγάπη δεν αγοράζεται,* προφανώς, αλλά τον ρώτησα αν θα έχει τάσια. «Ό,τι θέλεις εσύ» μου είπε και μετά πήρε το γιογιό μου από το γραφείο μου κι άρχισε να παίζει. Ξέρω ότι απλώς ήθελε να είναι φιλικός, αλλά

* Money can't buy me love, στίχος απ’ το τραγούδι *Can't Buy Me Love* των Μπητλς. (Σ.τ.Μ.)

θύμωσα τρομερά. «Γιογιό *moi!*» του είπα και του το άρπαξα. Αυτό που ήθελα πραγματικά να του πω ήταν «Δεν είσαι ο μπαμπάς μου κι ούτε θα γίνεις ποτέ».

Δεν είναι πολύ αλλόκοτο που ο αριθμός των πεθαμένων αυξάνεται ενώ το μέγεθος της γης παραμένει το ίδιο και μια μέρα δεν θα υπάρχει πια χώρος για να θαφτούν άλλοι; Για τα ένατα γενέθλιά μου πέρσι, η Γιαγιά μου χάρισε μια συνδρομή στο *National Geographic*, το οποίο αποκαλεί «Το *National Geographic*». Μου χάρισε κι ένα άσπρο μπλέιζερ, επειδή φοράω μόνο άσπρα ρούχα κι είναι πολύ μεγάλο οπότε θα μου κρατήσει πολύ καιρό. Μου χάρισε επίσης τη φωτογραφική μηχανή του Παππού, που μου άρεσε για δύο λόγους. Τη ρώτησα γιατί δεν την πήρε μαζί του όταν έφυγε. «Μπορεί να ήθελε να την πάρεις εσύ» μου είπε. «Μα ήμουν μείον-τριάντα χρονών» είπα. «Δεν έχει σημασία» είπε. Τέλος πάντων, το συναρπαστικό είναι ότι διάβασα στο *National Geographic* ότι τώρα οι ζωντανοί στον κόσμο είναι περισσότεροι απ' όλους όσοι πέθαναν στην ιστορία του ανθρώπου. Με άλλα λόγια, αν όλοι ήθελαν να παίζουν τον Άμλετ την ίδια στιγμή, δεν θα μπορούσαν, γιατί δεν θα υπήρχαν αρκετά κρανία!

Κι αν υπήρχαν ουρανοξύστες για τους πεθαμένους που να είναι χτισμένοι προς τα κάτω; Θα μπορούσαν να βρίσκονται στο κάτω μέρος των ουρανοξυστών για τους ζωντανούς που πηγαίνουν προς τα πάνω. Θα μπορούσες να θάψεις κάποιον εκατό ορόφους μέσα στη γη κι ένας ολόκληρος πεθαμένος κόσμος θα βρισκόταν κάτω από τον ζωντανό. Μερικές φορές σκέφτομαι πόσο αλλόκοτο θα ήταν να υπήρχε ένας ουρανοξύστης που θα κινιόταν πάνω κάτω ενώ το ασανσέρ του θα έμενε ακίνητο. Έτσι, αν ήθελες να πας στον ενενηκοστό πέμπτο όροφο, θα πατούσες απλά το κουμπί 95 κι ο ενενηκοστός πέμπτος όροφος θα ερχόταν σε σένα. Αυτό θα ήταν επίσης κι εξαιρετικά χρήσιμο, γιατί αν είσαι στον ενενηκοστό πέμπτο όροφο κι ένα αεροπλάνο καρφωθεί από κάτω σου, το κτίριο

θα σε κατεβάσει στο έδαφος και θα σωθείς ακόμη κι αν είχες αφήσει το πουκάμισο από κανναβούρι στο σπίτι σου εκείνη τη μέρα.

Έχω μπει σε λιμουζίνα μόνο δύο φορές στη ζωή μου. Η πρώτη φορά ήταν φριχτή, αν και η λιμουζίνα ήταν απίθανη. Δεν με αφήνουν να βλέπω τηλεόραση στο σπίτι, ούτε βέβαια σε λιμουζίνα, αλλά και πάλι ήταν πολύ πρώτο που η λιμουζίνα είχε τηλεόραση. Ρώτησα αν μπορούσαμε να περάσουμε μπροστά απ' το σχολείο για να με δουν ο Οδοντόκρεμας κι ο Μιντς μέσα σε λιμουζίνα. Η Μαμά είπε ότι το σχολείο δεν ήταν στο δρόμο μας και δεν μπορούσαμε να αργήσουμε για το νεκροταφείο. «Γιατί;» ρώτησα, και σκέφτηκα πως ήταν πραγματικά καλό ερώτημα, γιατί αν το σκεφτείς, ποιος είναι ο λόγος; Παρ' όλο που δεν είμαι πια, κάποτε ήμουν αθεϊστής, που σημαίνει ότι δεν πίστευα σε πράγματα που δεν μπορείς να δεις. Πίστευα ότι αφού πεθάνεις, είσαι πεθαμένος για πάντα και δεν αισθάνεσαι τίποτα, ούτε καν ονειρεύεσαι. Δεν είναι ότι τώρα πιστεύω σε πράγματα που δεν μπορείς να δεις, όχι. Είναι ότι πιστεύω πως τα πράγματα είναι εξαιρετικά πολύπλοκα. Και στο κάτω κάτω, δεν τον θάβαμε *πραγματικά*, στο κάτω κάτω.

Παρ' όλο που προσπαθούσα τρομερά να μη με πειράζει, με εκνεύριζε που η Γιαγιά με έπιανε συνέχεια, οπότε σκαρφάλωσα στο μπροστινό κάθισμα και χτύπησα τον σοφέρ στον ώμο για να τραβήξω την προσοχή του. «Ποια. Είναι. Η. Επωνυμία. Σου» τον ρώτησα με φωνή αλά Στίβεν Χόκινγκ. «Έλα;» «Θέλει να μάθει το όνομά σας» είπε η Γιαγιά από το πίσω κάθισμα.

TZEPALANT TOMΣON

Λιμουζίνες Σάνοσιϊν

Εξυπηρετούμε και τις πέντε περιφέρειες

(212) 570-7249

Του έδωσα την κάρτα μου και του είπα, «Χαιρετισμούς. Τζέραλντ. Με. Λένε. Όσκαρ». Με ρώτησε γιατί μιλούσα έτσι. «Το CPU του Όσκαρ είναι ένα νευρωνικό δίκτυο. Ένα κομπιούτερ που μαθαίνει. Όσο περισσότερο έρχεται σε επαφή με ανθρώπινα όντα τόσα περισσότερα μαθαίνει». Ο Τζέραλντ είπε, «Ο» και μετά «Κ». Δεν μπορούσα να καταλάβω αν με είχε συμπαθήσει οπότε του είπα, «Τα γυαλιά σου είναι όλα τα λεφτά». «Εκατόν εβδομήντα πέντε δολάρια». «Ξέρεις πολλές βρισιές;» «Ξέρω κάμποσες». «Δεν με αφήνουν να λέω βρισιές». «Πίκρα». «Τι σημαίνει “πίκρα”;» «Κάτι κακό». «Ξέρεις τη λέξη “γαμώτο;”» «Αυτή είναι βρισιά, έτσι δεν είναι;» «Όχι αν πεις φαγκότο». «Μάλλον όχι». «Μας τα ’κανες τσουρέκια, ρε φαγκότο». Ο Τζέραλντ κούνησε το κεφάλι του και γέλασε λιγάκι, όχι όμως με την κακή έννοια, όχι δηλαδή μαζί μου. «Ούτε καν “τριχόπιτα” δεν μ’ αφήνουν να πω» του είπα, «εκτός κι αν μιλάω πραγματικά για πίτα με λαγό.* Ωραία γάντια». «Ευχαριστώ». Και μετά σκέφτηκα κάτι και του το είπα. «*Να σου πω, εάν οι λιμουζίνες ήταν εξαιρετικά μακριές, δεν θα χρειάζονταν οδηγούς. Θα μπορούσες να μπεις από το πίσω κάθισμα, να διασχίσεις τη λιμουζίνα και μετά να βγεις από το μπροστινό κάθισμα που θα βρισκόταν εκεί που ήθελες να πας. Οπότε σ’ αυτή την περίπτωση, το μπροστινό κάθισμα θα βρισκόταν στο νεκροταφείο*». «Κι εγώ θα έβλεπα το ματς αυτή τη στιγμή». Τον χτύπησα τον ώμο και του είπα, «Όταν ψάξεις τη λέξη “ξεκαρδιαστικός” στο λεξικό, θα βρεις τη φωτογραφία σου».

Στο πίσω κάθισμα, η Μαμά είχε το χέρι της μέσα στην τσάντα της. Κάτι ζουλούσε, γιατί έβλεπα τους μυς του μπράτσου της. Η Γιαγιά έπλεκε κάτι άσπρα γάντια, οπότε ήξερα ότι ήταν για μένα,

* Λογοπαίγνιο που δεν μπορεί να αποδοθεί στα ελληνικά: hair pie, που στην κυριολεξία σημαίνει τριχόπιτα, είναι η γυναικεία ήβη και προφέρεται το ίδιο με το hare pie που σημαίνει πίτα με λαγό. (Σ.τ.Μ.)

παρ' όλο που δεν έκανε κρύο. Ήθελα να ρωτήσω τη Μαμά τι ζουλούσε και γιατί το έκρυβε. Θυμάμαι ότι σκεφτόμουν πως ακόμη κι αν υπέφερα από υποθερμία, δεν θα φορούσα ποτέ, μα *ποτέ* αυτά τα γάντια.

«Τώρα που το σκέφτομαι» είπα στον Τζέραλντ, «θα μπορούσαν να φτιάξουν μια *απίστευτα* μακριά λιμουζίνα που θα είχε το πίσω κάθισμα στον VJ* της μαμάς σου και το μπροστινό κάθισμα στο μανωλείο και θα ήταν μακριά όσο η ζωή σου». Ο Τζέραλντ είπε, «Ναι, αλλά αν όλοι ζούσαν έτσι, δεν θα γνωρίζονταν ποτέ μεταξύ τους, σωστά;» «Ε, και;» είπα.

Η Μαμά ζουλούσε κι η Γιαγιά έπλεκε κι είπα στον Τζέραλντ, «Μια φορά κλώτσησα μια Γαλλίδα κότα στο στομάχι» γιατί ήθελα να τον κάνω να σκάσει στα γέλια, επειδή αν τον έκανα να σκάσει στα γέλια η καρδιά μου θα ξαλάφρωνε λιγάκι. Δεν απάντησε επειδή μάλλον δεν άκουσε, οπότε είπα, «*Είπα* ότι μια φορά κλώτσησα μια Γαλλίδα κότα στο στομάχι». «Ε;» «Και είπε, “*Oeuf*”**». «Τι θα πει αυτό;» «Είναι ανέκδοτο. *Ανγά* σου καθαρίζουνε και γελάς τόσο πολύ;» Κοίταξε τη Γιαγιά απ' τον καθρέφτη και είπε, «Τι λέεις;» «Ο παππούς του αγαπούσε τα ζώα πιο πολύ απ' τους ανθρώπους» είπε η Γιαγιά. «Το 'πιασες; *Oeuf*;» είπα εγώ.

Σύρθηκα στο πίσω κάθισμα γιατί είναι επικίνδυνο να οδηγείς και να μιλάς την ίδια ώρα, ειδικά στον αυτοκινητόδρομο, όπου βρισκόμασταν τώρα. Η Γιαγιά άρχισε πάλι να με αγγίζει, πράγμα που με εκνεύριζε, παρ' όλο που δεν ήθελα να με εκνευρίζει. Η Μαμά είπε, «Γλυκέ μου;» κι εγώ είπα, «*Oui*» κι εκείνη είπε, «Έδωσες το κλειδί του διαμερίσματός μας στον ταχυδρόμο;» Σκέφτηκα ότι ήταν πολύ αλλόκοτο που το ανέφερε εκείνη τη στιγμή αφού ήταν τελείως άσχετο, νομίζω όμως ότι ήθελε να μιλήσει για κάτι

* VJ (vagina), ο γυναικείος κόλπος. (Σ.τ.Μ.)

** *Oeuf* στα γαλλικά σημαίνει αυγό. (Σ.τ.Μ.)

πέρα από το προφανές. «Ο ταχυδρόμος είναι η ταχυδρόμος» είπα. Κούνησε το κεφάλι της, όχι ακριβώς σαν να συμφωνούσε, και ρώτησε αν είχα δώσει κλειδί στην ταχυδρόμο. Έγνεψα καταφατικά γιατί προτού συμβούν όλα αυτά ποτέ δεν της έλεγα ψέματα. Δεν είχα λόγο να το κάνω. «Γιατί το έκανες αυτό;» με ρώτησε. Κι έτσι της είπα, «Ο Σταν...» Κι εκείνη είπε, «Ποιος;» «Ο Σταν, ο θυρωρός. Μερικές φορές πετάγεται για ένα καφέ κι ήθελα να είμαι σίγουρος ότι δεν θα χάσω κανένα δέμα κι έτσι σκέφτηκα ότι αν η Αλίσια...» «Ποια;» «Η ταχυδρόμος. Αν είχε κλειδί, θα μπορούσε να αφήνει όλα τα γράμματα μέσα στο σπίτι μας». «Μα δεν μπορείς να δίνεις το κλειδί μας σε ξένους». «Ευτυχώς, η Αλίσια δεν είναι ξένη». «Έχουμε πολλά πολύτιμα πράγματα στο διαμέρισμά μας». «Το ξέρω. Έχουμε πολύ σπουδαία πράγματα». «Μερικές φορές άνθρωποι που νομίζεις ότι είναι καλοί αποδεικνύονται όχι και τόσο καλοί, το ξέρεις; Κι αν μας είχε κλέψει;» «Δεν θα το έκανε». «Αν το έκανε όμως;» «Δεν θα το έκανε όμως». «Εκείνη σου έδωσε κλειδί για το διαμέρισμά της;» Ήταν φανερά θυμωμένη μαζί μου, αλλά δεν ήξερα γιατί. Δεν είχα κάνει τίποτα κακό. Και αν είχα κάνει, δεν το καταλάβαινα. Και σίγουρα δεν το είχα κάνει επίτηδες.

Πήγα στη μεριά της Γιαγιάς κι είπα στη Μαμά, «Τι να το κάνω το κλειδί του διαμερίσματός της;» Καταλάβαινε ότι κλεινόμουν στο καβούκι μου κι εγώ καταλάβαινα ότι δεν με αγαπούσε πραγματικά. Ήξερα την αλήθεια, ότι δηλαδή, αν μπορούσε να διαλέξει, αυτή τη στιγμή θα πηγαίναμε στη δική μου κηδεία. Κοίταξα πάνω την ηλιοροφή της λιμουζίνας και φαντάστηκα τον κόσμο προτού υπάρξουν τα ταβάνια κι αναρωτήθηκα: Έχει η σπηλιά ταβάνι, ή μήπως όλη η σπηλιά είναι ένα ταβάνι; «Την άλλη φορά να με ρωτήσεις, εντάξει;» «Μη μου θυμώνεις» είπα, έσκυψα πάνω απ' τη Γιαγιά κι ανοιγόκλεισα την ασφάλεια της πόρτας κάμποσες φορές. «Δεν σου θυμώνω» είπε. «Ούτε λιγάκι;» «Όχι». «Μ' αγαπάς ακόμη;» Μάλλον δεν ήταν η κατάλληλη στιγμή να αναφέρω ότι

είχα δώσει αντικλείδια σ' αυτόν που έφερνε την πίτσα Hut και τον άνθρωπο από τη UPS και σε εκείνα τα καλά παιδιά από την Greenpeace για να μου αφήνουν άρθρα για τις θαλάσσιες αγελάδες και τα άλλα ζώα που πρόκειται να εξαφανιστούν όσο ο Σταν πηγαίνει να πάρει τον καφέ του. «Σ' αγαπώ πιο πολύ από ποτέ».

«Μαμά;» «Ναι;» «Έχω μια ερώτηση». «Εντάξει». «Τι ζουλάς μέσα στην τσάντα σου;» Τράβηξε το χέρι της και το άνοιξε κι ήταν άδειο. «Απλώς ζουλάω» είπε.

Παρ' όλο που ήταν μια απίστευτα θλιβερή μέρα, η Μαμά έδειχνε τόσο, μα τόσο όμορφη. Προσπαθούσα να βρω έναν τρόπο να της το πω, αλλά όλοι οι τρόποι που έβρισκα ήταν αλλόκοτοι και λάθος. Φορούσε το βραχιόλι που της είχα φτιάξει κι αυτό μ' έκανε να νιώθω σαν να είχα κερδίσει το λαχείο. Τρελαίνομαι να της φτιάχνω κοσμήματα γιατί αυτό την κάνει ευτυχισμένη και το να την κάνω ευτυχισμένη είναι άλλος ένας από τους *raisons d'être* μου.

Δεν είναι πια, αλλά για πολύ καιρό το όνειρό μου ήταν να αναλάβω την οικογενειακή επιχείρηση κοσμημάτων. Ο Μπαμπάς μου έλεγε συνέχεια ότι ήμουν υπερβολικά έξυπνος για το λιανεμπόριο. Δεν καταλάβαινα τι ήθελε να πει, αφού εκείνος ήταν πιο έξυπνος από μένα, οπότε αν εγώ ήμουν υπερβολικά έξυπνος για το λιανεμπόριο, τότε εκείνος πρέπει να ήταν πραγματικά *υπερβολικά* έξυπνος για το λιανεμπόριο. Του το είπα. «Πρώτον» μου είπε, «δεν είμαι πιο έξυπνος από σένα, έχω απλώς περισσότερες γνώσεις από σένα, μόνο και μόνο επειδή είμαι μεγαλύτερος. Οι γονείς πάντα ξέρουν περισσότερα από τα παιδιά τους και τα παιδιά είναι πάντοτε εξυπνότερα από τους γονείς τους». «Εκτός κι αν είναι πνευματικά καθυστερημένα» του είπα. Σ' αυτό δεν βρήκε τίποτε να απαντήσει. «Είπες “πρώτον”, οπότε ποιο είναι το δεύτερο;» «Δεύτερον, αν είμαι τόσο έξυπνος, τότε γιατί ασχολούμαι με το λιανεμπόριο;» «Αυτό είναι σωστό» είπα. Και μετά κάτι σκέφτηκα:

«Περίμενε μισό λεπτό όμως, δεν θα είναι οικογενειακή επιχείρηση αν δεν την αναλάβει κανείς από την οικογένεια». «Φυσικά και θα είναι. Απλώς θα την αναλάβει η οικογένεια κάποιου άλλου». «Κι η δική μας οικογένεια; Θα ξεκινήσουμε καινούργια επιχείρηση;» τον ρώτησα. «Κάτι θα ξεκινήσουμε» είπε. Το σκεφτόμουν αυτό τη δεύτερη φορά που μπήκα σε λιμουζίνα, όταν ο νοικάρης κι εγώ πηγαίναμε να ξεθάψουμε το άδειο φέρετρο του Μπαμπά.

Ένα φοβερό παιχνίδι που παίζαμε εγώ κι ο Μπαμπάς μερικές φορές τις Κυριακές, ήταν η Αναγνωριστική Αποστολή. Μερικές φορές οι Αναγνωριστικές Αποστολές ήταν εξαιρετικά απλές, όπως τότε που μου είπε να του φέρω κάτι από κάθε δεκαετία του εικοστού αιώνα – φάνηκα έξυπνος και του έφερα μια πέτρα – και μερικές φορές ήταν απίστευτα περίπλοκες και συνεχίζονταν για αρκετές εβδομάδες. Για την τελευταία αποστολή που παίζαμε ποτέ και που ποτέ δεν τελείωσε, μου έδωσε ένα χάρτη του Σέντραλ Παρκ. «Και;» είπα. «Τι και;» είπε εκείνος. «Ποια είναι τα στοιχεία;» «Ποιος είπε ότι πρέπει να υπάρχουν στοιχεία;» είπε. «Πάντα υπάρχουν στοιχεία». «Ας πούμε ότι από μόνος του δεν υπονοεί τίποτα». «Ούτε ένα στοιχείο;» «Εκτός κι αν το ότι δεν υπάρχουν στοιχεία είναι ένα στοιχείο». «Το ότι δεν υπάρχουν στοιχεία είναι ένα στοιχείο;» Σήκωσε τους ώμους του σαν να μην είχε ιδέα για ποιο πράγμα μιλούσα. Μου άρεσε υπερβολικά όταν το έκανε αυτό.

Πέρασα όλη τη μέρα τριγυρνώντας στο πάρκο, ψάχνοντας για κάτι που ίσως με οδηγούσε κάπου, μα το πρόβλημα ήταν ότι δεν ήξερα για ποιο πράγμα έψαχνα. Πλησίαζα τους ανθρώπους και τους ρωτούσα αν ήξεραν κάτι που θα έπρεπε να το μάθω, γιατί μερικές φορές ο Μπαμπάς σχεδίαζε έτσι τις Αποστολές ώστε να πρέπει να μιλήσω σε ανθρώπους. Όμως όλοι όσοι πλησίασα με κοίταζαν σαν να έλεγαν *Τι στο;* Έψαξα για στοιχεία γύρω από τη λίμνη. Διάβασα όλες τις αφίσες που ήταν κολλημένες στα δέντρα

ή στους φανοστάτες. Επιθεώρησα τις περιγραφές των ζώων στο ζωολογικό κήπο. Ανάγκασα ακόμη και κάποιους που πετούσαν αετούς να κατεβάσουν τους αετούς τους για να τους εξετάσω, παρ' όλο που ήξερα ότι ήταν απίθανο να βρω κάτι εκεί. Όμως ο Μπαμπάς ήταν πολύ πονηρός. Δεν βρήκα τίποτε, πράγμα που ήταν μεγάλη ατυχία εκτός κι αν ήταν το τίποτα στοιχείο. Ήταν το τίποτα στοιχείο;

Εκείνο το βράδυ παραγγείλαμε κινέζικο και πρόσεξα ότι ο Μπαμπάς χρησιμοποιούσε πιρούνι, αν και ήταν πολύ καλός με τα ξυλάκια. «Ένα λεπτό!» είπα, σηκώθηκα και έδειξα το πιρούνι του. «Είναι αυτό το πιρούνι στοιχείο;» Ανασήκωσε τους ώμους, πράγμα που για μένα σήμαινε ότι ήταν πολύ σημαντικό στοιχείο. Σκέφτηκα: *Πιρούνι, πιρούνι*. Έτρεξα στο εργαστήριό μου κι έβγαλα τον ανιχνευτή μετάλλων μου από το κουτί του στη ντουλάπα. Επειδή δεν με αφήνουν να πηγαίνω μόνος μου στο πάρκο τη νύχτα, ήρθε κι η Γιαγιά μαζί μου. Άρχισα από την είσοδο στην Εξηκοστή έκτη οδό και προχώρησα σε εξαιρετικά ευθείες γραμμές, σαν να ήμουν ένας από τους Μεξικάνους που κουρεύουν το γρασίδι, για να μη μου ξεφύγει τίποτα. Ήξερα ότι τα ζουζούνια έκαναν πολύ θόρυβο επειδή ήταν καλοκαίρι, αλλά δεν τα άκουγα γιατί τα ακουστικά σκέπαζαν τα αυτιά μου. Ήμουν μόνο εγώ και το μεταλλικό υπέδαφος.

Όταν τα μπιπ δυνάμωναν, έλεγα στη Γιαγιά να ρίξει το φως του φακού σε εκείνο το σημείο. Μετά φορούσα τα άσπρα μου γάντια, έβγαζα το φτυαράκι από την εργαλειοθήκη μου κι έσκαβα εξαιρετικά προσεκτικά. Χρησιμοποιούσα ένα πινέλο για να διώξω το χώμα, ακριβώς σαν πραγματικός αρχαιολόγος. Παρ' όλο που έσκαψα μόνο μια πολύ μικρή περιοχή του πάρκου εκείνη τη νύχτα, ξέθαιπα ένα εικοσιπενταράκι, μια χούφτα συνδετήρες, κάτι που θεώρησα ότι ήταν η αλυσιδίτσα που τραβάς για να ανάψει μία λάμπα κι ένα μαγνητάκι ψυγείου για σουσί, που ξέρω τι είναι

αν και θα ήθελα να μην το ήξερα. Έβαλα όλα τα στοιχεία σε μια σακούλα και σημείωσα στο χάρτη πού τα βρήκα.

Όταν πήγα σπίτι, εξέτασα τα στοιχεία με το μικροσκόπιο, στο εργαστήριό μου, ένα ένα: ένα λυγισμένο κουτάλι, μερικές βίδες, ένα σκουριασμένο ψαλίδι, ένα αυτοκινητάκι, ένα στυλό, ένα κρίκο κλειδιών, τα σπασμένα γυαλιά κάποιου με απίστευτα κακή όραση...

Τα πήγα στον Μπαμπά, ο οποίος διάβαζε τους *New York Times* στο τραπέζι της κουζίνας, κυκλώνοντας τα λάθη με το κόκκινο στυλό του. «Να τι βρήκα» είπα, σπρώχνοντας το γατούλι μου απ' το τραπέζι με το δίσκο των ευρημάτων. Ο Μπαμπάς τα κοίταξε κι έγνεψε. «Λοιπόν;» τον ρώτησα. Σήκωσε τους ώμους του λες και δεν είχε ιδέα για ποιο πράγμα μιλούσα και συνέχισε να διαβάσει. «Μπορείς τουλάχιστον να μου πεις αν είμαι στο σωστό δρόμο;» Ο Μπακμίνστερ γουργούρισε κι ο Μπαμπάς σήκωσε τους ώμους του ξανά. «Μα αν δεν μου λες τίποτα, πώς θα ξέρω αν τα πηγαίνω καλά;» Κύκλωσε κάτι σε ένα άρθρο και είπε, «Αν το δεις από μια άλλη σκοπιά, πώς είναι δυνατόν να μην τα πηγαίνεις καλά;»

Σηκώθηκε να πει νερό κι εγώ εξέτασα αυτό που είχε κυκλώσει στη σελίδα, γιατί ήταν πολύ πονηρός. Ήταν ένα άρθρο για την κοπέλα που είχε εξαφανιστεί κι όλοι πίστευαν ότι την είχε σκοτώσει ο βουλευτής που την πηδούσε. Λίγους μήνες αργότερα βρήκαν το πτώμα της στο Ροκ Κρηκ Παρκ, στην Ουάσινγκτον, D.C., μα τότε πια όλα ήταν διαφορετικά και κανείς δεν ενδιαφερόταν, εκτός από τους γονείς της.

διάβασε μια δήλωση, στους εκατοντάδες δημοσιογράφους από μια αυτοσχέδια αίθουσα τύπου στο πίσω μέρος του σπιτιού της οικογένειας. Ο πατέρας δήλωσε ακόμη μια φορά την ανυποχώρητη πίστη του ότι η κόρη του θα βρεθεί. «Δεν θα σταματήσουμε να ψάχνουμε

ώσπου να έχουμε έναν οριστικό λόγο για να σταματήσουμε. Την επιστροφή, δηλαδή, της κόρης μας». Στις σύντομες ερωταπαντήσεις που ακολούθησαν, ένας δημοσιογράφος από την *El Pais* ρώτησε τον κύριο Λέβι αν λέγοντας «επιστροφή» εννοούσε «ασφαλή επιστροφή». Η συγκίνηση δεν επέτρεψε στον κύριο Λέβι να μιλήσει, οπότε πήρε το μικρόφωνο ο δικηγόρος του. «Συνεχίζουμε να ελπίζουμε και να προσευχόμαστε για την ασφάλεια της Σάντρα και θα κάνουμε ότι είναι

Δεν ήταν λάθος! Ήταν ένα μήνυμα για μένα!

Πήγαινα στο πάρκο κάθε νύχτα για τις επόμενες τρεις νύχτες. Ξέθαψα ένα κοκαλάκι για τα μαλλιά, ένα μαसούρι πένες, μια πινέζα, μια κρεμάστρα, μια μπαταρία των 9 βολτ, έναν ελβετικό σουγιά, μια μικροσκοπική κορνίζα, την ταυτότητα ενός σκύλου που τον έλεγαν Τούρμπο, ένα κομμάτι αλουμινόχαρτο, ένα δαχτυλίδι, ένα ξυραφάκι κι ένα εξαιρετικά παλιό ρολόι τσέπης που είχε σταματήσει στις 5:37 αν και δεν ήξερα αν ήταν π.μ. ή μ.μ. Μα και πάλι δεν μπορούσα να καταλάβω τι σήμαιναν όλα αυτά. Όσα περισσότερα έβρισκα τόσο πιο πολύ χανόμουν.

Άπλωσα το χάρτη στο τραπέζι της τραπεζαρίας και στερέωσα τις άκρες του με κουτάκια χυμού. Οι κουκκίδες από τα σημεία που είχα βρει τα πράγματα έμοιαζαν σαν τα αστέρια στο στερέωμα. Τις ένωσα, σαν αστρολόγος, κι αν μισόκλεινες τα μάτια σαν Κινέζος, έμοιαζαν κάπως με τη λέξη «εύθραυστο». Εύθραυστο. Τι ήταν εύθραυστο; Ήταν το Σέντραλ Παρκ εύθραυστο; Η φύση; Τα πράγματα που βρήκα; Μια πινέζα δεν είναι εύθραυστη. Είναι ένα λυγισμένο κουτάλι εύθραυστο; Τα έσβησα και ένωσα τις κουκκίδες έτσι ώστε να σχηματίζουν τη λέξη «πόρτα». Εύθραυ-

στο; Πόρτα; Μετά σκέφτηκα τη λέξη *porte*, που σημαίνει πόρτα στα Γαλλικά. Είδα ότι μπορούσα να ενώσω τις κουκκίδες για να φτιάξω τη λέξη «ανθρωποειδής» «πλατύποδας» «βυζιά» ακόμη και «Όσκαρ» αν γινόμουν εξαιρετικά Κινέζος. Μπορούσα να τις ενώσω έτσι ώστε να σχηματίζουν σχεδόν οτιδήποτε ήθελα, πράγμα που σήμαινε ότι δεν πλησίαζα πουθενά. Και τώρα δεν θα μάθω ποτέ τι έπρεπε να βρω. Κι αυτός είναι ένας ακόμη λόγος που δεν μπορώ να κοιμηθώ.

Τέλος πάντων.

Δεν με αφήνουν να βλέπω τηλεόραση, αν και με αφήνουν να νοικιάζω κατάλληλα ντοκιμαντέρ και να διαβάζω ό,τι θέλω. Το αγαπημένο μου βιβλίο είναι το *Χρονικό του χρόνου*, αν και δεν το έχω ακριβώς τελειώσει, γιατί τα μαθηματικά είναι απίστευτα δύσκολα κι η Μαμά δεν μπορεί να με βοηθήσει. Απ' τα πιο αγαπημένα μου σημεία είναι η αρχή του πρώτου κεφαλαίου, όπου ο Στίβεν Χόκινγκ λέει για έναν διάσημο επιστήμονα που έδινε διάλεξη για την τροχιά της γης γύρω απ' τον ήλιο και την τροχιά του ήλιου στο ηλιακό σύστημα και τα παρόμοια. Τότε μια γυναίκα στο πίσω μέρος της αίθουσας σήκωσε το χέρι της και είπε, «Όσα μας λέτε είναι αηδίες. Ο κόσμος είναι στην πραγματικότητα μια επίπεδη πιατέλα που την κουβαλάει στην πλάτη της μια τεράστια χελώνα». Ο επιστήμονας τη ρώτησε πού στέκεται η χελώνα. Κι εκείνη είπε, «Μα υπάρχουν χελώνες η μια πάνω στην άλλη ως τον πάτο».

Αγαπώ αυτή την ιστορία γιατί δείχνει πόσο αδαείς μπορούν να είναι οι άνθρωποι. Και γιατί αγαπώ τις χελώνες.

Λίγες εβδομάδες μετά τη χειρότερη μέρα, άρχισα να γράφω πάρα πολλά γράμματα. Δεν ξέρω γιατί, μα ήταν ένα απ' τα ελάχιστα πράγματα που έκαναν την καρδιά μου πιο ελαφριά. Το αλλόκοτο είναι ότι αντί για κανονικά γραμματόσημα, χρησιμοποιούσα γραμματόσημα από τη συλλογή μου, ακόμη και τα πιο πολύτιμα, κι αυτό με κάνει να αναρωτιέμαι μήπως κατά βάθος ήθελα απλώς

να ξεφορτωθώ κάποια πράγματα. Το πρώτο γράμμα ήταν για τον Στίβεν Χόκινγκ. Χρησιμοποίησα ένα γραμματόσημο με τον Γκράχαμ Αλεξάντερ Μπελ.

*Αγαπητέ Στίβεν Χόκινγκ,
Μπορώ σε παρακαλώ να γίνω
ο προστατευόμενός σου;
Ευχαριστώ,
Όσκαρ Σελ*

Νόμιζα ότι δεν θα μου απαντούσε, επειδή αυτός είναι ένα τόσο καταπληκτικό άτομο κι εγώ τόσο συνηθισμένος. Μα μια μέρα γύρισα απ' το σχολείο κι ο Σταν μού έδωσε ένα φάκελο και είπε, «Έχεις αλληλογραφία!» με την κομπιουτερίστικη φωνή που του είχα διδάξει. Ανέβηκα τρέχοντας τα 105 σκαλιά ως το διαμέρισμά μας, έτρεξα στο εργαστήριό μου, μπήκα στην ντουλάπα μου, άναψα το φακό μου και το άνοιξα. Το γράμμα ήταν δακτυλογραφημένο, προφανώς, αφού ο Στίβεν Χόκινγκ δεν μπορεί να κουνήσει τα χέρια του, επειδή έχει πλάγια μυοατροφική σκλήρυνση, για την οποία δυστυχώς γνωρίζω.

*Ευχαριστώ για το γράμμα σας. Εξαιτίας του μεγάλου όγκου αλληλογραφίας που λαμβάνω, δεν είμαι σε θέση να απαντώ προσωπικά. Παρ' όλα αυτά, σας διαβεβαιώ ότι διαβάζω και κρατάω όλα τα γράμματα, με την ελπίδα να μπορέσω μία μέρα να απαντήσω στο καθένα όπως του αξίζει. Ως εκείνη την ημέρα,
Ειλικρινά δικός σας,
Στίβεν Χόκινγκ*

Πήρα τη Μαμά στο κινητό της. «Όσκαρ;» «Το σήκωσες προτού να χτυπήσει». «Είναι όλα εντάξει;» «Θα χρειαστώ έναν πλα-

στικοποιητή». «Πλαστικοποιητή;» «Έχω κάτι απίστευτα υπέροχο που θέλω να διατηρήσω».

Ο Μπαμπάς με έβαζε πάντοτε για ύπνο. Μου έλεγε τέλειες ιστορίες, διαβάζαμε μαζί τους *New York Times* και μερικές φορές μου σφύριζε το *I am the Walrus** γιατί ήταν το αγαπημένο του τραγούδι, αν και δεν μπορούσε να μου εξηγήσει τι σήμαινε κι αυτό ήταν κάπως εκνευριστικό. Ένα πράγμα που ήταν καταπληκτικό, είναι ότι έβρισκε ένα τουλάχιστον λάθος σε κάθε, μα κάθε άρθρο που διαβάζαμε. Μερικές φορές ήταν γραμματικά λάθη, μερικές φορές λάθη στη γεωγραφία ή σε γεγονότα και μερικές φορές το άρθρο απλώς δεν έλεγε όλη την ιστορία. Τρελαινόμουν να έχω έναν μπαμπά που ήταν πιο έξυπνος από τους *New York Times* και τρελαινόμουν να νιώθω τις τρίχες του στήθους του κάτω απ' το μπλουζάκι του στο μάγουλό μου και που μύριζε πάντα αφρό ξυρίσματος, ακόμη και στο τέλος της μέρας. Το να είμαι μαζί του έκανε το μυαλό μου να ησυχάζει. Δεν ένιωθα την ανάγκη να επινοήσω τίποτα.

Όταν ο Μπαμπάς με έβαζε για ύπνο εκείνη τη νύχτα, τη νύχτα πριν από τη χειρότερη μέρα, τον ρώτησα εάν ο κόσμος ήταν μια επίπεδη πιατέλα στην πλάτη μιας γιγάντιας χελώνας. «Συγγνώμη;» «Να, γιατί η γη μένει στη θέση της αντί να κατρακυλάει στο διάστημα;» «Είναι ο Όσκαρ αυτός που βάζω για ύπνο; Μήπως του έκλειψαν το μυαλό οι εξωγήινοι για να κάνουν πειράματα;» «Δεν πιστεύουμε στους εξωγήινους» είπα. «Η γη *όπως* κατρακυλάει στο διάστημα. Το ξέρεις αυτό, φιλαράκο. Κατρακυλάει συνεχώς προς τον ήλιο. Αυτό σημαίνει ότι βρίσκεται σε τροχιά» είπε. Οπότε εγώ του είπα, «Προφανώς, αλλά γιατί υπάρχει βαρύτητα;» «Τι εννοείς γιατί υπάρχει βαρύτητα;» είπε εκείνος. «Ποιος είναι ο λόγος;» «Ποιος είπε ότι πρέπει να υπάρχει λόγος;» «Κανείς. Η ερώτησή

* Τραγούδι των Μπιτλς. (Σ.τ.Μ.)

μου ήταν ρητορική». «Τι σημαίνει αυτό;» «Σημαίνει ότι δεν ρωτούσα, απλώς ήθελα κάτι να επισημάνω». «Τι ήθελες να επισημάνεις;» «Ότι δεν χρειάζεται να υπάρχει κάποιος λόγος». «Μα αν δεν υπάρχει λόγος, τότε γιατί υπάρχει το ίδιο το σύμπαν;» «Εξαιτίας τυχαίων συνθηκών». «Τότε γιατί εγώ είμαι γιος σου;» «Γιατί η Μαμά κι εγώ κάναμε έρωτα κι ένα από τα σπερματοζωάρια μου γονιμοποίησε ένα από τα ωάρια της». «Μην ξεράσω». «Μην κάνεις σαν παιδί». «Λοιπόν, αυτό που δεν καταλαβαίνω είναι γιατί υπάρχουμε. Δεν εννοώ πώς, αλλά γιατί». Παρακολούθησα τις πυγολαμπίδες της σκέψης του να περιστρέφονται γύρω απ' το κεφάλι του. «Υπάρχουμε επειδή υπάρχουμε» είπε. «*Τι στο;*» «Θα μπορούσαμε να φανταστούμε ένα σωρό σύμπαντα διαφορετικά από τούτο εδώ, αλλά τούτο εδώ είναι αυτό που πραγματοποιήθηκε».

Κατάλαβα τι εννοούσε και δεν διαφωνούσα μαζί του, αλλά ούτε και συμφωνούσα. Μόνο και μόνο επειδή είσαι αθεϊστής, δεν σημαίνει ότι δεν σ' αρέσει να έχουν τα πράγματα έναν λόγο ύπαρξης. Άνοιξα το ραδιόφωνό μου στα βραχέα και με τη βοήθεια του Μπαμπά μπόρεσα να πιάσω κάποιον που μιλούσε ελληνικά κι ήταν πολύ ωραίο. Δεν μπορούσαμε να καταλάβουμε τι έλεγε, αλλά μείναμε ξαπλωμένοι μαζί, κοιτάζοντας τους φωσφορίζοντες αστερισμούς στο ταβάνι μου και τον ακούσαμε για λίγη ώρα. «Ο παππούς σου μιλούσε ελληνικά» μου είπε. «Εννοείς *μιλάει* ελληνικά» είπα. «Σωστά. Απλώς δεν τα μιλάει εδώ». «Μπορεί να είναι αυτός που ακούμε». Η πρώτη σελίδα της εφημερίδας ήταν απλωμένη πάνω μας σαν κουβέρτα. Υπήρχε η φωτογραφία ενός τενίστα ξαπλωμένου ανάσκελα, που υποθέτω ότι ήταν ο νικητής, αλλά δεν μπορούσα να καταλάβω αν ήταν χαρούμενος ή λυπημένος.

«Μπαμπά;» «Ναι;» «Θα μου πεις μια ιστορία;» «Αμέ». «Μια καλή;» «Σε αντίθεση με όλες τις βαρετές που σου λέω». «Σωστά». Κόλλησα όσο πιο κοντά του μπορούσα κι η μύτη μου χώθηκε στη μασχάλη του. «Και δεν θα με διακόπτεις;» «Θα προσπαθήσω».

«Γιατί όταν το κάνεις, δυσκολεύομαι να διηγηθώ την ιστορία». «Και είναι εκνευριστικό». «Και είναι εκνευριστικό».

Η στιγμή πριν να ξεκινήσει ήταν η αγαπημένη μου στιγμή.

«Μια φορά κι ένα καιρό, η Νέα Υόρκη είχε μια έκτη περιφέρεια». «Τι είναι περιφέρεια;» «Δεν είπαμε να μη με διακόπτεις;» «Το ξέρω, αλλά η ιστορία δεν θα βγάζει νόημα αν δεν ξέρω τι είναι η περιφέρεια». «Είναι σαν γειτονιά. Ή σαν πολλές γειτονιές μαζί». «Αν λοιπόν κάποτε υπήρξε μια έκτη περιφέρεια, ποιες είναι οι πέντε;» «Το Μανχάταν, προφανώς, το Μπρούκλιν, το Κουίνς, το Στέιτεν Άιλαντ και το Μπρονξ». «Έχω πάει ποτέ στις άλλες περιφέρειες;» «Άντε πάλι». «Θέλω απλώς να ξέρω». «Πήγαμε μια φορά στο ζωολογικό κήπο στο Μπρονξ, πριν από λίγα χρόνια... Το θυμάσαι;» «Όχι». «Και είχαμε πάει στο Μπρούκλιν να δούμε τα τριαντάφυλλα στον Βοτανικό Κήπο». «Έχω πάει ποτέ στο Κουίνς;» «Δεν νομίζω». «Έχω πάει ποτέ στο Στέιτεν Άιλαντ;» «Όχι». «Υπήρχε *πραγματικά* έκτη περιφέρεια;» «Αυτό προσπαθώ να σου πω». «Όχι άλλες διακοπές. Το υπόσχομαι».

Όταν τέλειωσε η ιστορία, ανοίξαμε πάλι το ραδιόφωνο και βρήκαμε κάποιον που μιλούσε γαλλικά. Αυτό ήταν πραγματικά ωραίο γιατί μου θύμισε τις διακοπές από τις οποίες είχαμε μόλις γυρίσει και που ευχόμουν να μην τελειώσουν ποτέ. Μετά από λίγο ο Μπαμπάς με ρώτησε αν ήμουν ξύπνιος. Του είπα όχι, γιατί ήξερα ότι δεν του άρεσε να φεύγει προτού με πάρει ο ύπνος και δεν ήθελα να είναι κουρασμένος στη δουλειά την άλλη μέρα. Με φίλησε στο μέτωπο, μου είπε καληνύχτα και πήγε στην πόρτα.

«Μπαμπά;» «Ναι, φιλαράκο». «Τίποτα».

Την επόμενη φορά που άκουσα τη φωνή του ήταν όταν γύρισα απ' το σχολείο την άλλη μέρα. Μας άφησαν να φύγουμε νωρίτερα εξαιτίας αυτού που είχε συμβεί. Δεν είχα πανικοβληθεί ούτε λιγάκι, γιατί ούτε ο Μπαμπάς, ούτε η Μαμά δούλευαν στο κέντρο κι η Γιαγιά δεν δούλευε, προφανώς, οπότε όσοι αγαπούσα ήταν καλά.